

LİBYA MUTABAKATI MI,

İSRAİL HİZMETKÂRLIĞI MI?

□□□□□□□□□□

Türkiye'nin Akdeniz'deki çıkarlarımızı korumak üzere Libya ile Mutabakat Muhtırası imzalaması doğru ve olumlu bir adımdı. Ancak sonuçta bu girişimin İsrail'e yarayacağı ve Türkiye'nin başına yeni gailer açacağı konusunda çok ciddi kuşkularımız vardı. Zaten daha önce Haçlı Batı ve NATO'yla bir olup Libya'yı harabeye çeviren ve on binlerce masum Müslümanın katledilmesine suç ortaklığı eden Erdoğan iktidarının her girişiminde bir bit yeniği aramak aklın ve vicdanın icabıydı. Türkiye'nin şimdi Libya'da birlik ve bütünlüğü sağlayıcı... Libya'yı yeniden huzur ve refah ortamına hazırlayıcı girişimlerde bulunması gerekirken, oradaki iç savaşa dahil olması elbette yanlış ve çok vahim sonuçlara yol açardı. Haksız ve dayanaksız bahanelerle Libya'yı vuran, ardından emperyalist sömürü çarklarını kurarak petrol ve doğalgaz yataklarını paylaşan güçler, bu zulümlerinin devamı için, Libya'daki iç savaşın devamından yanaydı.

Libya Mutabakat Muhtırası İsrail'e gizli hizmet planı olmasındı?

İsrail resmi radyosu; *“Türkiye'nin kendi toprakları üzerinden Avrupa'ya doğalgaz transferi için müzakerelere hazır olduğu yönünde Tel Aviv yönetimine mesaj ilettiğini”* yayınlamıştı.

Radyonun İbranice ve Arapça internet sitelerinde yer alan haberde, söz konusu mesajın, Türkiye'nin Enerji Bakanlığında üst düzey bir yetkili tarafından İsrail'e ilettiği ve *“Türkiye'nin İsrail'de istikrarlı bir hükümet kurularak yeni Enerji Bakanının atanmasını beklediğinin ifade edildiği”*

vurgulanmıştı. Haberde söz konusu mesajın, İsrail'in Ankara Büyükelçiliğinde görevli Maslahatgüzar

Roey Gilad

üzerinden Tel Aviv'e iletildiği aktarılmıştı. İsrail'in en büyük doğalgaz sahası Leviathan ve Tamar'da toplamda yaklaşık 800 milyar metreküp doğalgaz rezervi bulunduğu konuşulmaktaydı. İsrail Enerji Bakanı Yuval Steinitz, bu kaynaklara ek olarak bölgede yaklaşık 2.2 trilyon metreküp doğalgaz rezervinin daha keşfedilmeyi beklediğini açıklamıştı.

Tayyip Erdoğan İsrail ile gizlice anlaşmış mıydı?

“Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanlığı görevini yürüten Tümamiral Cihat Yaycı, Türkiye'nin Libya ile yaptığı deniz anlaşmasının mimarı sayılmaktaydı. Sn. Yaycı Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın kameralar önünde adını vererek taltif ettiği bir insandı. Amiral Cihat Yaycı da Libya ile varılan mutabakatı, *Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gerçekçiliği ve cesareti* olarak açıklamıştı. İşte bu Cihat Yaycı, artık gayri resmi iktidar yayın organı olan Hürriyet gazetesinin önemli yazarlarından Ertuğrul Özkök'e şunları açıklamıştı:

“Libya ile yapılan deniz anlaşmasının aynısı, İsrail ile yapılmalıdır!”

Dikkat edin, bu açıklamayı sıradan bir siyasetçi değil, iktidarın sevdiği kurmay bir Amiral, yani geleceğin Deniz Kuvvetleri Komutanı yapmıştı. Bu beyanda gaza gelip konuşmak ve yanlış anlaşılacak söz konusu olamazdı. Bu sözler bilerek ve isteyerek kullanılmıştı ve içeriğinde çok önemli bir mesaj taşımaktaydı. Açıkça *“İsrail'le tarihi bir anlaşma yapılması ve Akdeniz kaynaklarının birlikte paylaşılması”* gerektiği vurgulanmıştı.

İyi ama böyle bir mesaj; var olan tablo ya da görüntü ile asla uyuşmamaktaydı.

Hatırlayalım, kısa bir süre önce Netanyahu, Rum ve Yunanlılarla fink atıp Türkiye'ye karşı kurulan malum cephenin önderliğini yapmıştı. Yani Türkiye ve İsrail, özellikle Doğu Akdeniz politikaları bağlamında iki ayrı safta, yani hasım konumundaydı.

Peki, görünen reel tablo ya da fotoğraf böyle iken, Cihat Yaycı'nın kamuoyu önündeki bu teklifi nasıl okumak lazımdı?

Bu mesajı; İsrail nezdinde zemin yoklama ve hazırlama falan sayılamazdı, zira öyle bir şey olsa bunu sorumlu mevkide olan askerler yapmazdı. *Lafı uzatmayalım, Amiral Yaycı'nın yaptığı bu sürpriz çıkışın okuması, Türkiye ile İsrail'in gizli anlaşmaya varmasıdır. Öyle olmasa sorumlu bir asker spekülasyonlara kendini niye malzeme yapsındı?*

Belli ki Amiral Cihat Yaycı, sorumlu mevkide olan bir asker olarak kendine verilen görevi aktarmıştı ve kamuoyuna İsrail ile yapılacak anlaşmayı haber vermiş olmaktadır.

Ankara'nın öbür yakasında bomba gelişme olarak yorumlanan bu yeni durum, Türkiye'de Saray'ın ve Tayyip Erdoğan'ın aldığı yeni pozisyonu ortaya koymaktaydı. Trump ve Siyonist damadı Kushner aracılığıyla İsrail ile yeni bir sayfa açmak ve İran'ın vurulmasına dolaylı destek sağlamak, Tayyip Erdoğan'ı Türkiye'deki kıytırık İslamcı kamuoyu nezdinde zora sokmazdı. Lakin Rusya buna ne derdi? İşte onu bekleyip görmek lazımdı. Belli ki Erdoğan, iktidarını sürdürme adına yılanı bile sarılmaya artık kendini mecbur ve mahkûm görüyorlardı!"[1]

Siyonist ve emperyalist odaklarca tasarlanan iç savaş ve işgal projeleriyle İslam coğrafyasında kargaşa ve istikrarsızlık her geçen gün daha da artarken, Siyonist terör şebekesi İsrail ise İslam âleminin tam ortasında tarihinin en güvenli dönemini yaşamaktaydı. Müslüman coğrafyadaki parçalanmışlıktan, mezhep ve etnik ayrılıkların kızıltırılmasından faydalanan işgalci İsrail, bölgede tehditkâr tavrını sürekli arttırmaktaydı. 7 Ocak 2020 tarihli kabine toplantısı sırasında İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, "*İsrail'i nükleer bir güce dönüştürdüklerini*" söyleyerek, bütün bölge ülkelerine tehditler savurmuşlardı.

ABD-İran arasındaki gerilimden kendisi için endişe duyan İsrail, "*bölgenin en büyük nükleer tehdidi olduğunu*"

haykırmaktan sakınmamıştı. Siyonist İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu kabine toplantısında;

"İsrail'i nükleer bir güce dönüştürüyoruz"

diyerek adeta İslam âlemine meydan okumaya başlamıştı. Siyonist İsrail Başbakanı Binyamin Netanyahu, İsrail'in Yunanistan ve Kıbrıs Rum kesimi ile imzaladığı "Doğu Akdeniz Doğalgaz Boru Hattı" projesiyle ilgili konuşması sırasında, "Bu projenin önemi,

İsrail'i bir nükleer güce dönüştürüyor olmamızdır" dedikten sonra duraksamış, sonra sinsi bir şekilde sırtarak sözlerini "enerji gücüne dönüştürüyoruz" şeklinde tekrarlamıştı.

ABD-İran gerilimi İsrail'i kuşkulandırmıştı!

Netanyahu ayrıca Kasım Süleymani'nin öldürüldüğü saldırıda İsrail'in payının olmadığını, bu nedenle de ülkesinin ABD ile İran arasındaki gerginliğe dahil edilmemesi gerektiğini açıklamıştı. Toplantıda ayrıca İsraili üst düzey askeri yetkililerin güvenlik kabinesine; *"Süleymani'nin öldürülmesi nedeniyle İran'ın misilleme olarak İsrail'i vurma ihtimalinin çok düşük olduğunu aktardığı"* medyaya yansımıştı.

NATO fiilen İslam coğrafyasını işgale hazırды!

ABD Başkanı Trump, İran'a karşı dünyanın bir araya gelmesi gerektiğini vurgulamış ve NATO'nun, Müslüman coğrafyasında daha etkili olması çağrısı yapmıştı. NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg ise işgalci ittifakın Ortadoğu'da "daha fazla rol" üstlenebileceği konusunda mutabık kaldığını açıklamıştı.

NATO'dan yapılan yazılı açıklamada, Stoltenberg ve Trump'ın bir telefon görüşmesi gerçekleştirdiği belirtilmişti. Açıklamada, ikilinin Ortadoğu'daki gelişmeleri ele aldığı kaydedilmişti. NATO'nun Ortadoğu'daki rolünün görüşüldüğü aktarılan açıklamada, ABD Başkanı Trump'ın; *"NATO'nun bölgede daha fazla rol oynaması için talepte bulunduğu"* ifade edilmişti. Açıklamada, ikilinin, NATO'nun bölgesel istikrar ve uluslararası terörle mücadeleye daha fazla katkı sağlayabileceği konusunda anlaşmasının altı çizilmişti. NATO'nun DEAŞ'la Mücadele Uluslararası Komisyonu'nun bir üyesi olduğu hatırlatılan açıklamada, Irak'ta ve Afganistan'daki misyonları ile uluslararası terörizmle mücadeleye kilit katkı sunduğu vurgulanmıştı. Trump, düzenlediği basın toplantısında İran'a karşı dünyanın bir araya gelmesi gerektiğini vurgulamış ve *"NATO'nun bundan sonraki süreçte Ortadoğu'ya daha fazla müdahil olmasını isteyeceği"* ifadesini kullanmıştı.

Siyonist ve emperyalist odaklar Müslümanlara neden sponsorluk yapmaktaydı.

Katar'da düzenlenen 19. Doha Forum'a, Yahudi-emperyalist sponsorlar damga vurmuşlardı. Müslüman bir ülkenin düzenlediği forumun stratejik ortakları olarak açıklanan *Chatham House*; içerik ortakları olan Brookings Enstitüsü, McCain Enstitüsü, RAND Corporation ve Roscongress Vakfı dikkatlerden kaçmamıştı. Kirli ve karanlık geçmişlere sahip olan bu kuruluşların, İslam coğrafyasındaki operasyonlarda aktif rol üstlenmesi, asla hayra yorulamazdı. Kendisini, *yenilikçi ve eylem odaklı ağlar oluşturmak ve politik liderleri diyalog için bir araya getiren küresel bir platform olarak tanıtan Doha Forum, bu yıl 19. oturumlarını yapmışlardı. 2000 yılında kurulan Doha Forum*, bu yıl "trendler ve teknoloji", "ticaret ve yatırım", "insan sermayesi ve eşitsizlik", "güvenlik, siber yönetim ve savunma", "uluslararası örgütler", "sivil toplum ve devlet dışı aktörler" ve "kültür ve kimlik" konularını ele almak üzere toplanmıştı.

Türkiye'den ve dünyadan üst düzey isimler katılmıştı!

Türkiye'ye yönelik skandal açıklamalarıyla gündeme gelen ABD'li Cumhuriyetçi senatör Lindsey Graham da forumda yer aldı. Türkiye'den ise Milli Savunma Bakanı Hulusi Akar, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu, Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın katılmıştı. Ayrıca El Salvador, Ruanda, Ermenistan, Ekvador Cumhurbaşkanı ve Somali, Libya, Malezya Başbakanları da katılımcılar arasındaydı. Forumun stratejik ortaklarından İngiltere merkezli Chatham House, bir diğer adı "*Karanlık Masa*" olan kuruluş, özellikle Afganistan ve Ortadoğu'da yaşananların tasarlandığı yer olarak tanınmıştı. İngiltere'nin Yahudi Lobisi ve Derin Devleti olarak da bilinen Chatham House, temelinde Siyonizm'in "Tek Dünya Devleti" tasarımının olduğu "Küresel Kraliyet" projesinin yürütücülerinin başındaydı.

Arap Baharı orkestra şefi McCain de sponsorlar arasındaydı.

Bir diğer ortak ise McCain Enstitüsü'ydü. Bu Enstitünün kurucusu "Arap Baharı" orkestrası şefi olarak bilinen Amerikalı Neocon Senatör John McCain olmaktadır. Dikkat çeken bir diğer karanlık sponsor ise CIA'nın yan kuruluşu olan *Rand Corporation*

. Hatırlanacağı üzere, Türkiye'nin Suriye'de terör örgütü PKK/YPG'ye askeri operasyonları genişletme kararlılığı ABD'de panik doğurmuş ve CIA'nın yan kuruluşu Rand Corporation, 2017 yılında, Türkiye ve ABD'nin doğrudan savaşa girebileceği

tehdidini de içeren bir rapor hazırlamıştı. Raporda, İsrail'in İran'a karşı olası bir saldırısının ABD çıkarlarına ve politikalarına aykırı olduğunu değerlendiren Rand, İsrail'in İran karşısında bataklığa saplanması halinde ise ABD'nin yardıma koşacağını vurgulamıştı.

Türkiye Akdeniz'deki bütün haklarına elbette sahip çıkmalıydı!

Türkiye'nin Akdeniz'de doğalgaz ve petrol aramalarını uluslararası engellemelere rağmen devam ettirmesi lazımdı. Türkiye; sondaj gemileri ile Akdeniz'deki arama faaliyetlerine devam ederken, Libya ile de kritik bir anlaşma yapmıştı. Bu anlaşma ile Akdeniz'deki arama faaliyetlerinde denetimi eline alan Türkiye, Yunanistan öncülüğünde tüm Avrupa ülkelerini karşısına almıştı. Bilindiği gibi Türkiye doğalgaz ve petrol aramaktaydı. Ama aslında asıl mevzu Akdeniz'de tespit edilen "Gaz Hidrat" yataklarıydı. Yani Doğu Akdeniz'deki mesele, sadece olduğu varsayılan 3,5 trilyon m

3

doğalgaz ve 2 milyar varil petrol sanılmamalıydı. Gerçi bunlar bile 1 trilyon \$ PF'na denk geliyordu. Oysa D. Akdeniz'de asıl GAZ HİDRAT vardı ve 1 birim gaz hidrat 30 birim doğalgaza eşit sayılmaktaydı. İşte Akdeniz'deki kavganın arkasında bu yatmaktaydı. Denizdeki gaz hidrat, karadaki kaya gazının aynısıydı.

Doğu Akdeniz'de 4 Katrilyon Feet küplük Doğalgaz Rezervi Saptanmıştı.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Ekonomi ve Enerji Bakanı Hasan Taçoy, Doğu Akdeniz bölgesinde 4 katrilyon feet (fit) küplük doğalgaz rezervi saptandığını açıklamıştı. Bakan Taçoy, *"Bölgede şu ana kadar henüz daha 107 trilyon feet küplük rezerve ulaşıldığını"* kaydederek, *"Bu da şu demektir, ortada keşfedilmemiş, ulaşılmamış 3,9 katrilyon feet küplük bir rezerv vardı..."* DHA'ya açıklamalar yapan Taçoy, Doğu Akdeniz bölgesinin önemini giderek arttığına dikkat çekerek, *"Birçok ülke bölgede konuşlanma gayretindedir... Türkiye'nin bölgede denge unsuru olması kaçınılmaz bir gerçekliktir. Türkiye, bölgede denge unsuru olmazsa, bu güneydoğu Akdeniz havzası bir Elen (Yunan) gölüne dönecektir"* uyarısı yapmıştı.

Türkiye Bölgedeki varlığını arttırmalıydı!

Kıbrıs Rum tarafının Doğu Akdeniz için yaptığı anlaşmalara da dikkat çeken Taçoy, **“Rumların, İsrail ve Yunanistan ile yapmış olduğu anlaşmalar, bunu cazibe olarak gören Fransa ve İtalya'nın Kıbrıs adasına gerek askeri olarak gerekse ekonomik varlıklara sahip çıkmak için gelmeleri, olayı çok daha farklı noktalara götürecektir ve ortamı gerecektir”** diye konuşmuştu. Türkiye'nin bölgedeki varlığının denge unsuru olduğuna da işaret eden Taçoy, **“Doğalgaz rezervlerinin korunması ve ortaya çıkması için Türkiye'nin bölgedeki varlığının mutlaka olması gerektiğine”** vurgu yapmıştı.

Türkiye ile Libya'nın Akdeniz'de deniz yetkilendirme alanına ilişkin mutabakat muhtırası imzalaması dünyada büyük yankı uyandırmıştı. Bu muhtıraya en büyük tepkiyi, Türkiye'yi Akdeniz'de devre dışı bırakma planları suya düşen Yunanistan, Kıbrıs Rum Kesimi ve Mısır ile İsrail'in göstermesi doğaldı. Türkiye, Libya ile imzaladığı mutabakat muhtırasını TBMM'de onayladıktan sonra BM'ye sunacaktı. Böylece muhtıra resmen yürürlüğe girmiş olacaktı. Libya ile varılan mutabakatın ne anlama geldiğini altı maddede şöyle sıralamak mümkündür:

1- Türkiye ilk defa KKTC dışında Akdeniz'e kıyıdaş bir ülke ile anlaşma imzalamıştı. Bu anlaşmayla ülke içinde muhalif kesimden gelen, “Akdeniz'de hiçbir ülkeyle neden anlaşma imzalanmıyor” sorusuna da bir yanıtı.

2- Türkiye ile Libya, bağlayıcı bu anlaşma ile Akdeniz'in batısında kendi Münhasır Ekonomik Bölgesi'ni belirleyerek yaklaşık 41 bin kilometrekarelik alanda söz sahibi olmaktadır.

3- Yunanistan, Güney Kıbrıs Rum Kesimi, Mısır ve İsrail dördü iş birliği yaparak, Akdeniz'de Türkiye'yi Antalya Körfezi'ne hapsedme planı yapmaktaydı. Yapılan anlaşmayla Türkiye, bu oyunu boşa çıkarmıştı. Ankara yetki alanını, söz konusu “dörtlünün” arzu etmediği şekilde, tahmin edilenden çok büyük bir alan hâkimiyetiyle Batı Akdeniz'e kadar uzatmıştı.

4- Özellikle Yunanistan; Girit, Kaşot, Kerpe, Rodos ve Meis adaları hattını esas alarak bu adaların da ayrı kıta sahanlıkları olduğunu savunmaktaydı. Türkiye, Libya ile muhtırayı

imzalayarak Atina'nın bu planını devre dışı bırakmıştı.

5- Atina'nın bir planı da, anakaranın kıta sahası ile bu adaların kıta sahanlıklarını bütünleştirerek bunu Kıbrıs Rum Kesimi ile birleştirme çabasıydı. Yunanistan böylece Türkiye'yi Doğu Akdeniz'de ve jeopolitiğinde etkisiz bırakma amacındaydı. Böylece bu oyun da bozulmuş durumdaydı.

6- Türkiye, bu anlaşma ile Kıbrıs Rum Kesimi dışında diğer Akdeniz'e kıyıdaş ülkelerle de barışçıl bir jeopolitik kavramı genişletmeye hazır olduğunu göstermiş olmaktadır.

Libya ile 12 Ada'yı verdiğimiz "Lozan" yahut "Uşi" Andlaşması

Libya ile imzaladığımız mutabakat aylardır tartışılmaktaydı. Osmanlı'nın bir vilayeti olan Libya'nın başında asırlar boyunca İstanbul'dan gönderilen idareciler bulunmuşlardı. Ve Libya, Birinci Dünya Harbi senelerinde Ortadoğu'da yaşanan Arap İsyanı gibi bir başkaldırı ile değil, 1911'de diğer bir ülkenin, İtalya'nın işgali neticesinde elimizden çıkmıştı. Ama, Libya'yı kaybedişimiz konusundaki malûmatımız sadece "İtalyan işgali" ve "Enver ve Mustafa Kemal Paşa gibi sonraki senelerin önemli askerlerinin Libya'da işgalcilere karşı mücadele ettikleri" şeklinde kısıtlı bilgilerle sınırlıydı.

Önce, Libya'nın elimizden çıkışının öyküsünü kısaca anlatalım:

İtalya, 23 Eylül 1911'de Osmanlı İmparatorluğu'na bir ültimatom ulaştırdı ve İttihatçılar'ın Trablusgarb ile Bingazi'de yerli halkı İtalyanlara karşı kışkırtıp silahlandığı iddiasıyla uyardı. Beş gün sonra başka bir ültimatom ile 24 saat içerisinde Trablus ile Bingazi'nin kendisine terk edilmesi gerektiğini hatırlattı. 1 Ekim'de Libya sahillerini ablukaya aldı, 4 Ekim'de de karaya asker çıkarmaya başladı ve İtalyan birlikleri 19 Ekim'de Bingazi'ye girmeye başladı. Osmanlı en zayıf dönemlerinden birini yaşıyordu, eli-kolu bağlıydı, böyle bir oldu-bitti karşısında İtalya'ya karşı mücadeleye takati yoktu ve savaş açamadı; sadece protesto ile yetindi ama bir başka yol bulundu: İtalyanlar ile mücadeleye gönüllüler yollandı. Özellikle de bazı İttihatçı subaylar vazifelerinden izinli sayıldılar, gayri resmî şekilde yola çıktılar ve Mısır yahut Tunus üzerinden Libya'ya ulaştılar. Gidenlerin arasında o dönemin birçok genç ve parlak askerinden, meselâ Enver, Hafız Hakkı ve Cumhuriyet'in ilk Başbakanlarından Fethi Beyler ile bir başka genç subay daha vardı:

Mustafa Kemal...

Bingazi-Derne Cephesi'nin kumandanlığını üstlenen Türk gönüllü subaylar ve Mustafa Kemal, Bedevî aşiretlerini eğiterek İtalyanlara Balkanlar'da öğrendiği çete, yani bir çeşit gerilla savaşı ile karşı koymaya uğraşmışlardı ve işgalci birliklerin iç kesimlere ilerlemesi engellenmiş olmaktaydı. Türk subayların eğittikleri direnişçilere karşı pek bir şey yapamayan ve iç kısımlara doğru fazla ilerleyemeyen İtalya, 1912 ilkbaharında bu defa Oniki Ada'yı işgale kalkıştı ve dört hafta içerisinde adaların tamamı elimizden çıktı, hatta İtalyan savaş gemileri bir ara Çanakkale'deki istihkâmları bile zorladı!

Libya'daki subaylar, başlatmış oldukları direnişi 1912'de Balkan Savaşı'nın patlaması üzerine Ömer Muhtar'a ve diğer kabilelere devrederek çeşitli yollarla, kimisi yine Mısır, kimisi de Avrupa üzerinden İstanbul'a ulaşmış ve cephelerde görev almışlardı. Balkanlar'da ve Libya'da aynı anda mücadeleye takati bulunmayan İttihatçı iktidar, İtalya ile 15 Ekim'de Lozan'ın sahil semti Uşi'deki şatoda barış imzalamak ve Libya'yı İtalyanlara terk etmek zorunda kaldı. İtalya, işgali altında tuttuğu Oniki Ada'yı Libya'ya karşılık boşaltma taahhüdü vermişti ama Yunan işgaline uğrayabileceği bahanesi ile sözünde durmayınca, Oniki Ada elimizden tamamen çıkmıştı!

Daha sonra İsmet Paşa, Oniki Ada'yı Lozan'da savunamamış ve sahip çıkamamıştı. İşin aslı, İtalya ile 1911'de Lozan'da imzaladığımız bu "Uşi Andlaşması"dır ve resmî adı "Lozan" olan andlaşma, 1930'lu senelere kadar "Birinci Lozan" diye anılmıştır. Libya'nın yanı sıra Ege'deki Oniki Ada'yı da kaybedişimizin belgesi olan ve Osmanlı Arşivleri'nin "Muahedeler" tasnifindeki 418 ve 419 numaralı dosyalarda muhafaza edilen "Lozan" yahut "Uşi" veya doğru yazılışı ile "Ouchy" Andlaşması'nın Fransızca orijinalinin görüntüleri ve Türkçe tercümesi daha sonra yayınlanmıştır. Tercümenin metni 12 Mart döneminin sonradan katledilen meşhur Başbakanı Prof. Dr. Nihat Erim'in 1953'te, akademisyenlik senelerinde neşrettiği ve konusunda bugün hâlâ en önemli kaynaklardan biri olarak kabul edilen "Devletlerarası Hukuku ve Siyasî Tarih Metinleri" isimli eserinin ilk cildinde vardır.[2]

Libya Tezkeresi hangi şeytanlıklara kılıf yapılacaktır?

Hatırlanacağı gibi Cumhurbaşkanı, 9 Aralık 2019'da; "*Libya yönetimi ya da halkı isterse, asker göndeririz*" çıkışını yapmıştı. Erdoğan hükümetinin Serraj hükümetiyle imzaladığı "güvenlik ve askeri iş birliği mutabakat muhtırası", 21 Aralık 2019'da TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş

durumdaydı. AKP'liler tepkiler nedeniyle mutabakat muhtırasını
“metinde muharip asker yok”

diyerek savunmuşlardı. Doğru, metinde “muharip asker” yoktu, tanımlarla ilgili 3. maddede “misafir personel” vardı. Hatta o “misafir personelin faaliyetlerine” nezaret edecek “kıdemli personel” de vardı. Ne var ki “misafir personel”in yapacaklarının tarif edildiği

“güvenlik ve askeri iş birliği alanları”

başlıklı 4. maddenin altındaki bölüme göre aslında misafir personel askerdı, kıdemli personel de komutanı! Yani açıkça TBMM’de “yurtdışına tezkeresiz asker gönderme”nin yolunu açmışlardı. Aslında zaten aylardır Libya’da Türk askeri vardı! Anayasa’ya aykırı olduğu için, resmi üniformaları çıkarılarak Serraj hükümetini savunmaya yollanmışlardı. Hem de aylar önce, yani henüz ortada Serraj hükümetiyle yapılan “deniz yetki alanlarının sınırlandırılması” anlaşması yokken, Libya’ya asker yollanmıştı. Şimdi Libya’ya asker göndermeyi, 27 Kasım 2019 tarihinde imzalanan “deniz yetki alanlarının sınırlandırılması” anlaşmasını hayata geçirmek için savunuyorlardı. Ama daha o anlaşma olmadan altı ay önce Libya’ya asker gönderiyorlardı. Bir öngörü mü? Hayır, çünkü Libya’yla “deniz yetki sınırlandırılması” anlaşması yapılması gerektiği, kendilerine ilgili bahriyeli kurmaylarca bir yıldan fazla süredir söylendiği halde o anlaşmayı yapmamışlardı! Yani önce Serraj’ı desteklemek için Libya’ya asker yollamışlardı. Altı ay sonra ise o anlaşmayı yapmışlardı, şimdi de

“anlaşmayı korumak için asker göndermeliyiz”
diyorlardı!

Evet; Libya’yla “deniz yetki alanlarının sınırlandırılması” anlaşması yapmak doğru bir adımdı. Ancak bu hamleyi tamamlamanın yolu Trablus’a asker çıkarmak değil, Şam’a, Kahire’ye, diplomat yollamaktı! Münhasır Ekonomik Bölge ilanı yapmaktı. Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY) 2 Nisan 2004’te, Libya 27 Mayıs 2009’da, Suriye 2009’da, Lübnan 19 Ekim 2010’da Münhasır Ekonomik Bölgesini (MEB) ilan etmiş durumdaydı; ama Türkiye hâlâ bunu başaramamıştı. “Dış politikadaki yanlışları askeri güçle düzeltmeye çalışmak, ülkenin başını belaya sokmaktı” tespitleri haklıydı.

Üstelik AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan’ın Mutabakat Muhtırası’nı savunmak için bir televizyon kanalında ekrandan gösterdiği koskocaman harita ile Resmî Gazete’de yayımlanan arasında büyük farklılık ortaya çıkmıştı. Resmî Gazete’de yayımlanan koordinatlara bakıldığında, televizyon kanalında gösterilen harita ile Akdeniz’de kıta sahanlığımızın 86 kilometre geriye çekildiği saklanmıştı. Peki bu ne anlam taşırdı? Akdeniz’de 80 bin kilometrekarelik kıta sahanlığımızdan vazgeçildiğini, kamuoyunun gözünden zafer naraları ile kaçırmaktı. Bu harita skandalını Milli Savunma Bakanlığı eski Genel Sekreteri emekli Kurmay Albay Ümit Yalım belgeleyerek anlatmıştı;

“Resmi Gazete’de yayınlanan coğrafi koordinatlar haritaya tatbik edildiğinde ortaya ilginç bir durum çıktı. Daha önce kamuoyuna haritalar ile deklare edilen Kalkan-Kaş kıyı hattının, batıya kaydırılarak Datça-Fethiye hattına çekildiği anlaşıldı. AKP Hükümeti muhtırayı savunamayınca devreye emekli general/amiraller ile akademisyenler ve diplomatlar sokulmuşlardı. Ancak onlar da kamuoyunu tatmin edici açıklama yapamamışlardı. Bunun üzerine Erdoğan, 15 Aralık 2019’da, a haber TV kanalına çıkarak, canlı yayında Libya Muhtırası’nı savunmak zorunda kalmıştı. Oysa Erdoğan’ın canlı yayında gösterdiği haritadaki kıyı hatları ile 6 Aralık’ta imzaladığı Libya Muhtırası’ndaki kıyı hatlarının farklı olduğu ortaya çıkmıştı. Muhtıra’da gösterilen kıyı hattının doğuya kaydırılarak Kalkan-Kaş hattına çekildiği anlaşılmaktaydı.

Böylece Türk kamuoyuna, gerçek harita yerine sahte harita gösterilerek Doğu Akdeniz’deki kayıplarımız gizlenmeye çalışılmıştı. Libya Muhtırası ile Deniz Kuvvetleri Kurmay Başkanı Tümamiral Cihat Yaycı’nın tezi de çökmüş bulunmaktaydı. Yaycı’nın kıta sahanlığı tezine göre Türkiye ve Libya’nın karşılıklı kıyıları ile ana kıtaların kıta sahanlığı esas alınmıştı. Yaycı’nın Girit’in doğusundan geçirdiği hat, Libya Muhtırası’nda Girit Adası’nın üzerinden geçiyordu. Yaycı’nın tezine göre 115 mil olması gereken Türkiye-Libya Sınırı, muhtıra ile kuşa çevrilerek 18.6 mile düşürüldü. Mavi Vatan haritasındaki sınır 86 km. doğuya çekilerek Exxon Mobil, Qatar Petroleum, Total ve Hellenic Petroleum şirketlerinin de önü açılmıştı. Libya Muhtırası ile ABD, Yunanistan, Katar ve yabancı petrol şirketlerine yeni imkân ve imtiyazlar sağlanmıştı. Türkiye, Girit Adası’nın dörtte üçü ile Girit’in etrafında bulunan 14 ada ve 80 bin kilometrekarelik kıta sahanlığını kaybetmiş olacaktı. Maalesef Yunanistan’ın egemenliği altına koyulan ada sayısı 18’den 27’ye çıkmıştı. Erdoğan; ‘Sevr’i ters köşe yaptık’ diyordu ama Sevr Andlaşması’nda bile verilmeyen 27 Türk Adasını ve 1 Türk Kayalığını Yunanistan’a bırakmıştı. Türkiye, Erdoğan ve AKP Hükümeti eliyle Adalar (Ege) Denizi’ne hapsedilmiş durumdaydı.”

Oysa 1974 yılında, dönemin Deniz Kuvvetleri Komutanı ve Genelkurmay İkinci Başkanının görüşleri doğrultusunda, Ecevit-Erbakan Koalisyon Hükümeti tarafından TPAO’ya, Ege Denizi’ndeki Türk Adaları’nın kıta sahanlığında petrol arama ruhsatları çıkarılmıştı.

Türkiye ile BM destekli Libya Ulusal Hükümeti arasında imzalanan askeri iş birliği Mutabakat Muhtırası, AKP ve küçük ortağı MHP’nin oylarıyla TBMM’de onaylanmıştı. Ancak, bu gelişmeden önce gözlerden kaçmaması gereken çok kritik bir açıklama vardı. AKP Genel Başkanı Tayyip Erdoğan, Kuala Lumpur Zirvesi için gittiği Malezya’da gazetecilerin Libya’yla ilgili sorularına verdiği yanıtta Rusya konusuna parmak basmıştı.

“Libya’da biz şu anda nasıl bir rol üstleniyorsak, Suriye’de nasıl bir rol üstlendiysek bundan sonraki süreçte de buna benzer rolleri birlikte üstlenmenin kararlılığını ortaya koyacağız” diyen Erdoğan; Mısır, Birleşik Arap Emirlikleri, Fransa, İtalya ve Rusya’yı **“Hafter’e meşruiyet kazandırma peşinde olmakla”** suçlamıştı. Erdoğan, Rusya hakkında da, **“Libya’da, Wagner denilen kuruluş vasıtasıyla bunlar adeta Hafter’in paralı askerleri olarak onun yanında görev yapıyorlar. Parasını kimler veriyor malum. Böyle bir durum söz konusu ve bütün bunlar karşısında tabi ki bizim seyirci kalmamız doğru değil”** diye çıkmıştı.

Kısaca hatırlatalım; Wagner, Putin’in gizli ordusu olarak anılmaktaydı. ABD’nin Black Water’i gibi... Rusya, Erdoğan’ın “Wagner” açıklamasından sonra İdlib’deki saldırılarını arttırmıştı. Türkiye’ye yönelik bu büyük tehdit ve kapışmanın perde arkasında ne vardı? Ankara’da devlet koridorlarındaki sağlam kaynaklarımdan ulaştığım bilgiye göre; Türkiye, 2 hafta önce (Libya ile imzalanan güvenlik muhtırası TBMM’den geçmeden) Libya’ya çok özel bir eski MİT’çiyi yollamıştı. Adı geçen bu MİT’çi Hakan Fidan’ın çok çok güvendiği biri konumundaydı. Özel Kuvvetler’den gelme bir elemandı. 15 Temmuz hain darbe girişiminin ardından çok kritik operasyonlarda görev yaptıktan sonra -belki de unutulması için- çok uzak bir ülkeye yollanmıştı. Oradan Suriye’ye geçirildikten sonra da Libya’ya tayini çıkmıştı. Önümüzdeki günlerde, Türkiye’den bir heyet Libya’daki gelişmeleri görüşmek üzere Rusya’ya yollanacaktı. Saray’ın akıl kutusu SETA’cılarının sağda solda yazdıklarına ve söylediklerine bakarsak, iktidar diplomasiyi beceremediğinden, askeri seçenekler üzerinde yoğunlaşmaktaydı. İnşallah, Rusya’da yapılacak görüşmelerde, Libya’da SADAT ve Wagner’in karşı karşıya gelip çarpışmalarının önüne geçecek bir formül üzerinde anlaşılırdı.

Çok dikkat edilmesi gereken bir husus daha vardı; İktidar, Libya Ulusal Hükümeti ile imzalanan Mutabakat Muhtıralarında meşruluk vurgulaması yapmak için her defasında “B M destekli Hükümet”

deyip durmaktaydı. Oysa mevcut Libya Hükümetini BM’nin tanımasının bir anlamı kalmamıştı. Çünkü BM’nin 5 daimi üyesinden ABD, Rusya ve Fransa maalesef isyancı Hafter’in yanındaydı ve onu açıktan destekliyorlardı. Üstelik, Hafter’in bir CIA ajanı olduğunu ve ABD’de itina ile yetiştirildiğini dünyada bilmeyen kalmamıştı. Suriye’de kapı arkalarında gizli gizli paylaşım yapan ve birbirlerine bugüne kadar tek mermi sıkmayan ABD ile Rusya Libya’da mı karşı karşıya gelip vuruşacaklardı? Hayır. Gün gibi ortada; yine paylaşacaklardı!.. Acaba Erdoğan Libya’ya asker göndermek ve Rusya ile didişmekle; ABD’den gelecek her türlü yaptırımları erteletmek ve S-400’leri kutuya koyup tekrar F-35’lere ve Patriot’lara yönelmek için yeterli bir bahane mi hazırlamaktaydı?..[3]

Sn. Erdoğan, en az Alman Dışişleri Bakanı kadar tutarlı olmalıydı!

“Libya ikinci Suriye olmamalı” diyen Almanya Dışişleri Bakanı Helko Maas, Libya’nın ikinci bir Suriye olmaması gerektiğini vurgulamıştı.

Maas, Libya Ulusal Mutabakat Hükümeti Başkanlık Konseyi Başkanı Fayiz es-Serrac ile Brüksel’de yaptığı görüşmenin ardından gazetecilere açıklamalarda bulunmuşlardı. Başkent Trablus çevresinde durumun daha da zorlaştığını belirten Maas, “Libya ikinci bir Suriye olmamalı. Libya’nın da vekalet savaşlarına sahne olmasını istemiyoruz” diyerek, Başkan Serrac’ın, Berlin’de gerçekleştirilmesi planlanan Libya konferansını desteklediğini açıklamıştı. BM gözetiminde Libya’da ateşkes sağlanması, silah ambargosu uygulanması ve siyasi sürecin hızlandırılması gerektiğini dile getiren Maas, “Bu gelecek haftalarda Berlin’de Libya konusunda bir zirve düzenleyip düzenleyemeyeceğimize kısa sürede karar verebilmemiz için önemli bir ön koşuldur” çağrısı yapmıştı.

Şimdi Sn. Erdoğan’ın en az Alman Dışişleri Bakanı kadar duyarlı ve tutarlı olmasını ve Libya’nın bütünlüğünü sağlamaya yoğunlaşmasını istemek herhalde hakkımızdı.

Bu makaleyi sesli olarak dinleyebilirsiniz:

{mp3}libyamutabakati{/mp3}

[1] Sabahattin Önkibar, Odatv.com

[2] (<https://www.haberturk.com/yazarlar/murat-bardakci/2550406-iste-1911de-libya-ile-12-ada-yi-verdigimiz-lozan>)

[3] <https://www.korkusuz.com.tr/unlu-eski-mitci-libyaya-gonderildi.html> / A. Takan